

han tænker den igennem, tror jeg, det vil være ham umuligt mellem hele Rækken af Ministerier lige fra Martsministeriet og til det af ham saa højt elskede Ministerium Sehested at finde noget Ministerium, som i Løbet af tre Aar har forelagt en saa betydelig Række af indgribende og afgørende Reformersom det nuværende. Jeg vilde være glad ved, om det ærede Medlem kunde nævne mig et Ministerium, som i Løbet af saa kort Tid har ført et saadant Antal store, indgribende og afgørende Reformersom dette Ministerium, men jeg tror ikke, det ærede Medlem vil være i Stand dertil. Det ærede Medlem kender jo godt de Reformersom dette Ministerium har ført frem. Jeg tror, at naar dette Ministeriums Historie en Gang skal skrives, vil der ikke blive skrevet, at det var sparsomt paa Reformersom den der vil blive skrevet, at det havde en Rigdom af Lovgivningsstof, og jeg kunde tænke mig, at naar man var konservativ Politiker som det ærede Medlem, kunde man snarere angribe Ministeriet for, at det mødte med alt for meget. Man kunde sige og maaske med nogen Ret, at et Folk vokser ikke saa hurtigt, at det kan fordøje en Mængde store og indgribende Ændringer i sit Liv hvert eneste Aar. Jeg kunde tænke mig en konservativ Politiker — men maaske skulde han være noget ældre end det ærede Medlem —, som kunde føre den Tale, og jeg vilde sige, at der var meget mere Hold i den Tale end i den modsatte. Det ærede Medlem kender, som sagt, godt de Reformersom dette Ministerium har ført frem. (Birek: Dem har jeg kendt i mange Aar). Der er maaske adskillige af dem, som det ærede Medlem har kendt som Tanker, men det ærede Medlem har ikke set dem førte frem af sit Parti. Ja, jeg hører nok, det ærede Medlem taler saaledes. For Skattelovens Vedkommende har det ærede Medlems Parti en vis Paternitet, som jeg fremdrog før, det er ganske vist. Man hører ofte den Tale fra Højres Side om Skattelovene, at det er ikke noget at rose Venstre for, for det er egentlig Højres Skattelove, Venstre er kommet med. Bag efter angribe de dem saa og sige, at det det er nogle gudsjammerlig elendige Love, som Venstre har bragt frem. Det er imidlertid ikke alene Skattelovene, det gælder. Jeg ved ikke, om det ærede Medlem fra tidligere Ministerier, som høre til det ærede Medlems Meningsfæller, har set Lovforslag som dem, der nu ere gennemførte vedrørende hele vort kirkelige

Liv: Menighedsraadsloven — om hvilken det ærede Medlem for Nykøbing F. (K. Bjerre) forleden Dag meget rigtig bemærkede, at den er et stort historisk Skridt fremad, noget, der betegner en ny Epoke i vort Samfundsliv — og alt, hvad dermed staar i Forbindelse, nemlig Lovene om Valgmenigheder og borgerligt Ægteskab. Og saa Retsreformen! Ja, der har ganske vist været og er Mænd af det ærede Medlems Parti, som interessere sig for Retsreformen, men der er ogsaa mange Mænd, som have været skarpe og bestemte Modstandere af den i en Række af Aar. For saa vidt det ærede Medlem tænker paa de sociale Love — det synes, som det var dem, han særlig tænkte paa — skal jeg indrømme, at det er ikke saa grumme mange, vi have faaet gennemførte under dette Ministerium, for man kan nu en Gang ikke gennemføre alt muligt i Løbet af 2—3 Aar. Men i Fjor gik vi ind paa et nyt Princip, idet vi vedtog Lovene om Statstilskud til de frivillige Fattiggasser, og saa skal jeg minde om de Love, der ere komne i Aar. Jeg hørte nok det ærede Medlem i Gaar, da der blev mindet om de samme Love, raabe til vedkommende Taler: Det er Goos' Love! Ja, Lovene om vanrøgtede Børn har vistnok Goos i sin Tid forelagt, eller i hvert Fald en Lov, der var i Slægt med den, men jeg har aldrig hørt, han har forelagt Tuberkulose Lovene eller Lovene om Ulykkesforsikring for Søfolk. Jeg har heller aldrig vidst, at Goos har indladt sig paa en Revision af Tyendeloven. Naar det ærede Medlem vil angribe Regeringen for Mangel paa Initiativ, maa det ærede Medlem tage disse Ting med i Betragtning: Det er ikke blot betydelige Love, men det er netop de sociale Love, som det ærede Medlem synes at interessere sig særlig for.

Og saa have vi jo den kommunale Valgret. Den ved jeg nok, har slet ikke det ærede Medlems Bevaagenhed. Det ærede Medlem synes at mene, at det er saadan noget, man stadser med, det ærede Medlem brugte det Udtryk, at man siger til Folk: Ja, da I ikke kunne faa noget andet, kunne I faa jer noget Valgret. For det første er det nu ikke sandt, at de ikke kunne faa noget andet, og for det andet skal det ærede Medlem ikke tale saa haanligt om Valgretten. Valgretten staar i nær Forbindelse med alle mulige Fremskridt. Den almindelige Valgret har altid været Indledningen til gode og store Fremskridt. Valgretten er ikke alene en formel Ret, den er i Slægt med disse gamle Duge,